

KAJSA WILHELMSSON om

entreprenörer i politiken

Högerfolk brukar efterlysa flera entreprenörer i politiken. Alla efterlyser flera politiker med erfarenhet från den så kallade verkligheten. Vissa menar också att det borde vara lättare att gå in och ut ur politiken. De har fel.

För att bli en bra politiker krävs erfarenhet och personlig trygghet. Politiker bör sätta ramar, förvalta och hushålla – inte skapa.

DE POLITISKA PLANLÖSNINGARNA har visat sig underlägsna marknadskrafterna och samtidigt efterlyses att de mest kreativa och skaparglada typerna ska ta sig an politiken! Vad vill de att entreprenörerna ska ägna sig åt inom politiken med skattkistan inom räckhåll och lagarna som dörröppnare? Jonas Birgersson försöker få staten att göra gigantiska investeringar i bredband och helst då via Bredbandsbolaget. Ruben Rausing försökte så sent som 1971 att driva igenom en torrläggning av Öresund med motivet att det skulle bli enklare och billigare än att bygga en bro. Jag är glad att Stenhammar idag lägger bud på Londonbörsen istället för att driva OS-kampanj för stockholmarnas pengar.

Ingvar Kamprad tänker bygga enkla bostäder som är billiga för att också unga människor ska kunna bo där. Ett lovvärt initiativ som nu bara begränsas av om folk vill betala Kamprad för IKEA-lägenheter. Tänk om han haft statens skattkista att leka med? Då hade vi väl snart haft ett nytt miljonprogram.

Självfallet ska amatörer också visa samhällsintresse. Rausing hade också den nog så goda visionen om självständiga universitet – tyvärr hade han bara skulder vid den tidpunkten, så att avsätta 100 miljoner på stört gick inte. Rausing's analys av universitetsvärlden är dock fortfarande aktuell.

NÄR JAN STENBECK startade Comviq och TV3 gjorde han mera för friheten i Sverige än någon politiker gjort på årtionden om ens det. Men tänk om det gjorts med statens kassakista som capital venture fond.

Skulle vi verkligen vilja ha Stenbeck eller Kamprad som statsminister? Samma kreativitet och järnvilja som är så nödvändig för de framgångsrika entreprenörerna när de bygger sina företag vore förödande för en demokrati.

Politiken är en profession som är högt kvalificerad och tar sin tid att lära sig behärska. Broilerna som tillbringat helgerna sedan de var tonåringar med att lära sig sakområde efter sakområde, retorik, mötesteknik och mediahantering blir självfallet rätt ofta duktiga på en massa saker. Den specialiserade läkaren eller advokaten eller läraren som blivit förbannad över något i vardagen blir inte nödvändigtvis en bra politiker. Ofta klarar de inte ens den första intervjun.

Man måste kunna spelreglerna för att kunna spela. Politik är ingen sällskapslek. Entreprenörerna Bert och Ian var ett kort tag framgångsrika. Hur svårt det är visar sig i turerna kring justitieministerposten. Den relativa amatören Freivalds ville efter många år som statsråd inte följa partiidealet och förlorade humöret när media ifrågasatte hennes agerande. I Rapport konstaterades att så hade aldrig en politiker-broiler gjort. Bodström fumlar runt som en elefant i ett glashus med sin svarta städhjälp och syn på narkotikapolitik. Kul, men onödigt amatörmässigt – av både justitieministern och statsministern – som inte ens har tänkt på att diskutera vilken politik som skall föras. Till exempel narkotikapolitiken.

DEN SOM SITTE PÅ RÄTTEN att med våld tvinga sig till skatter och lydnad bör inte vara någon kreativ skapare utan en återhållsam och försiktig bokförare. Det behöver inte vara den som kan ett sakområde bäst. Politiken skall stifta lagar och fastställa ramarna för experter, entreprenörer och oss andra. Makten över sakförhållandena bör finnas på marknaden och i det civila samhället för att ett naturligt urval mellan goda och dåliga idéer ska komma tillstånd.

Gud bevara oss från Stenhammar och Uppfinnar-Jocke i politiken. Men pris ske dem på marknaden.

Kajsa Wilhelmsson (kajsa.wilhelmsson@moderat.se) arbetar för ett amerikanskt globalt bolag.